

Annex

Juan Carlos Ruiz Antón

PID_00190065

Índex

Glossari	5
Llengües esmentades en el text	20
Referències bibliogràfiques	23

Glossari

Cada entrada d'aquest glossari inclou també l'equivalent del terme en anglès. Les parts de la definició que apareixen en negreta fan referència a altres entrades.

ablatiu *m* Cas el significat bàsic del qual denota procedència, separació o allunyament (del finès *mäelta* 'des del turó'). Pot tenir altres significats secundaris com ara 'instrument' (del llatí *gladio occidere* 'matar amb l'espasa') o 'temps' (del llatí *illo tempore* 'en aquell temps').
en ablative

absolutiu *m* Cas que, en les llengües ergatives, marca el subjecte dels verbs intransitius i l'objecte dels verbs transitius, i que contrasta amb el cas **ergatiu**.
en absolute

acte de parla *m* Acte comunicatiu definit en funció dels objectius del parlant i de l'efecte que provoca en els seus receptors. Per exemple, la frase *Sabeu on para l'estació?* és una pregunta que pretén obtenir informació de l'oient.
en speech act

acusatiu *m* Cas que marca l'objecte directe.
en accusative

adessiu *m* Cas que, en algunes llengües, indica posició adjacent. Per exemple, en finès, el cas adessiu de *koulu* 'escola' és *koululla* 'a l'escola'.
en adessive

adjectiu *m* Classe de mots que normalment denoten propietats dels objectes, com ara *gran, fort, vell, blau*.
en adjective

adjunt *m* Element opcional d'una estructura sintàctica, que no és exigut per la valència del verb. Contrastava amb **argument**.
en adjunct

adposició *f* Partícula que marca la funció gramatical o semàntica d'un sintagma nominal (SN). Segons la seva posició respecte al SN se'n distingeixen de tres tipus: **preposicions, posposicions** i **circumposicions**.
en adposition

afix *m* Morfema que no és una arrel. Inclou els prefixos i els sufixos. Exemples: *reduir, avançament*.
en affix

agent *m* Rol semàntic de l'argument que denota l'entitat que causa una acció. Per exemple, *el mico* en la frase *El mico va obrir fàcilment la gàbia*.
en agent

al·latiu *m* Cas que, en algunes llengües, indica la direcció del moviment. Per exemple, en basc l'al·latiu de *kale* 'carrer' és *kalera* 'al carrer'.
en allative

animat *adj* Dit del tipus semàntic de nom que denota éssers vius. Contrasta amb inanimat.
en animate

antecedent *m* Sintagma nominal al qual fa referència un pronom. Per exemple, en l'oració *Aquesta pel·lícula no em ve de gust veure-la*, l'antecedent del pronom *la* és *aquesta pel·lícula*.
en antecedent

argument *m* Element de l'estructura sintàctica exigida per la valència del verb, i que per tant és gramaticalment obligatori.
en argument

article *m* Tipus de determinant de sintagmes nominals definits i indefinits.
en article

aspecte *m* Categoria gramatical que descriu l'organització temporal interna d'un esdeveniment, contemplada des del punt de vista de l'inici, del final o del desenvolupament. Hi engloba distincions com **perfectiu** (*va córrer*), **imperfectiu** (*corria*), **progressiu** (*està corrent*) o **habitual** (*corre*).
en aspect

associatiu *m* Forma de cas que es troba en algunes llengües, que normalment expressa el rol semàntic d'acompanyant.
en associative

canvi de referència *m* Construcció gramatical que es troba en algunes llengües que serveix per a indicar si el subjecte de la clàusula és coreferencial amb un altre verb de l'oració o del discurs.
en switch-reference

cas *m* Procediment d'expressió de les funcions sintàctiques o dels rols semàntics dels sintagmes nominals que modifica la forma dels mots, normalment mitjançant sufixos o prefixos.
en case

circumfix *m* Morfema compost, format per un prefix i un sufix que funcionen conjuntament en un mot. Per exemple, en alemany un grup de verbs

es formen regularment amb la combinació del prefix *ge-* i el sufix *-t*: *machen* 'fer' > *gemacht* 'fet', *mieten* 'llogar' > *gemietet* 'llogat'.

en circumfix

circumposició *f* La combinació d'una preposició i una posposició que funcionen conjuntament com a element gramatical únic.

en circumposition

classe conjugacional *f* Classe o categoria de verbs atenent la forma de la seva conjugació.

en conjugational class

classificació nominal *f* Categories de noms, que es manifesten gramaticalment per mitjà de la concordança amb altres elements del sintagma nominal (adjectius, determinants) o amb el verb de la clàusula. El **gènere** és un tipus de classificació nominal.

en noun classification

classificador *m* Classe de mots que en algunes llengües s'utilitzen obligatòriament en combinació amb els numerals, i que es relacionen amb certes característiques semàntiques dels noms.

en classifier

clàusula *f* Sintagma format per la combinació d'un predicat verbal amb els seus arguments i adjunts. Una clàusula pot constituir una oració simple, o pot estar subordinada en una oració complexa.

en clause

clàusula adverbial *f* Clàusula subordinada que mostra amb la clàusula matriu una relació semàntica similar a la que tenen adverbis dins l'oració (temps, manera, causa, finalitat i condició, entre d'altres).

en adverbial subordination

clàusula completiva *f* Clàusula subordinada que funciona com a subjecte o objecte directe de la clàusula matriu. Exemple: *L'alcalde creu que l'austeritat comença per apujar-se el sou.*

en complement clause

clàusula matriu *f* Clàusula que incorpora una altra clàusula com a constituent. Per exemple, en l'oració *Ens vam aturar a dormir perquè l'avi estava molt cansat*, la clàusula matriu és *ens vam aturar a dormir*.

en matrix clause

clàusula relativa *f* Clàusula subordinada que funciona com a modificador qualificatiu d'un substantiu. Exemple: *El programari que inclou aquest ordinador ens permet dibuixar sobre la pantalla.*

en relative subordination

clíctic *m* Mot independent que es pronuncia lligat fonològicament a un altre mot. En català els articles i els pronoms personals àtons (pronoms febles) són clítics.
en clitic

clusivitat *f* Distinció que fan algunes llengües entre formes inclusives i exclusives de l'oient en els pronoms de primera persona del plural.
en clusivity

concordança *f* Correspondència de trets gramaticals entre dos o més elements d'una construcció sintàctica. Per exemple, en català el subjecte i el verb concorden en nombre i persona.
en agreement, concord

constituent *m* Grup sintàctic que forma part d'una unitat sintàctica més àmplia.
en constituent

construcció analítica *f* Construcció lingüística en què cada element semàntic s'expressa per un mot independent. Contrasta amb **construcció sintètica**.
en analytic construction

construcció sintètica *f* Construcció lingüística en què alguns dels elements semàntics s'expressen per mitjans morfològics i no pas com a mots independents. Contrasta amb **construcció analítica**.
en synthetic construction

coordinació *f* Unió de dos o més sintagmes del mateix nivell sintàctic que no tenen dependència sintàctica entre si i que es connecten formalment mitjançant algun tipus de nexa. Contrasta amb **subordinació**.
en coordination

coreferencial *adj* Dit de dos elements lingüístics que tenen la mateixa referència.
en coreferential

datiu *m* Cas que indica l'objecte indirecte, entre altres funcions. Per exemple, en rus el datiu de *devushka* (девушка) 'noia' és *devushke* (девушке) 'a la noia'.
en dative

definit *adj* Dit del sintagma nominal el referent del qual es considera que és clarament identificable pel context. Exemples: *l'alcalde*, *aquesta pel·lícula*, *la idea que et vaig comentar ahir*. Contrasta amb **indefinit**.
en definite

demonstratiu *m* Classe de mots que expressen dixi espacial. Exemples: *aquest carrer*, *aquelles finestres*.
en demonstrative

deòntic *adj* Dit del tipus de modalitat que expressa la certesa d'un esdeveniment, implicant necessitat o obligació. Exemple: *Demà haig de ser aviat a Berga.*
en deontic

determinant *m* Categoria de mots que complementen els substantius expressant les funcions semàntiques de quantificació, dixi, possessió i definitud.
en determiner

diàtesi *f* Relació entre els rols semàntics d'una predicació i la seva expressió gramatical per mitjà de les funcions gramaticals de subjecte i objecte.
en diathesis

díctic *m* Mot que expressa **dixi**, com els demostratius, els pronoms personals i certs adverbis de temps i lloc com ara *avui, demà, aquí.*
en deictic

dígraf *m* Combinació de dues lletres que representen un únic so. Per exemple, en català les dues últimes lletres de *puig* formen un dígraf.
en digraph

dixi *f* Funció semàntica que serveix per a restringir un nom assenyalant-ne el referent en el context. Es realitza per mitjà dels demostratius i els pronoms personals.
en deixis

dual *f* Categoria de nombre que denota dos elements. Contrasta amb **singular** i **plural**.
en dual

elatiu *m* Cas que, en algunes llengües, indica moviment des d'un objecte o un lloc. Per exemple, en finès l'elatiu de *kirko* 'església' és *kirkosta* 'des de l'església'.
en elative

entitat *f* Tipus de concepte que denota una classe d'individus que tenen existència independent i propietats físiques o funcionals comunes.
en entity

epistèmic *adj* Dit del tipus de modalitat que expressa la possibilitat o probabilitat d'un esdeveniment. Exemple: *El pastís ja deu estar cuit.*
en epistemic

ergatiu *m* Cas que en les llengües ergatives marca el subjecte de les oracions transitives. Contrasta amb el cas **absolutiu**, que en les llengües d'aquest tipus marca tant el subjecte de les oracions intransitives com l'objecte.
en ergative

ergativitat parcial *f* Sistema de diferenciació funcional propi d'algunes llengües que fan servir una estructura ergativa en una secció de la gramàtica, i una estructura nominativa en altres situacions.

en split ergativity

esdeveniment *m* Tipus de concepte que denota una situació dinàmica. Se'n distingeixen de tres tipus: accions, experiències i processos.

en event

específic *adj* Dit del sintagma nominal que fa referència a un individu o un grup d'individus concrets i potencialment identificables. Per exemple, en l'oració *No et mengis les mandarines*, el sintagma nominal *les mandarines* és específic. S'oposa a **inespecífic**.

en specific

estratègia *f* Forma (pròpia d'una determinada llengua) d'expressar una funció gramatical o semàntica.

en strategy

evidencial *m* Tipus de modalitat que serveix per a expressar la qualitat de la informació que s'afirma. Permet distingir, per exemple, si el parlant n'ha sigut testimoni, ho ha sentit dir o ho ha deduït a partir d'altres fets.

en evidential

experiència *f* Tipus d'esdeveniment referit a una sensació física o una activitat de la ment.

en experience

experimentador *m* Rol semàntic de l'argument que denota l'entitat que té una experiència. Per exemple, *el gat* en la frase *El gat va veure les rates en la foscor*.

en experiencer

flexió *f* Canvi realitzat en la forma d'un mot que serveix per a indicar-ne un cert paràmetre gramatical. Per exemple, el nombre en els substantius o el temps en els verbs.

en inflection

focus *m* Element de l'oració que transmet la informació nova que el parlant considera més rellevant.

en focus

funcions comunicatives *f pl* Vegeu **rols discursius**.

gènere *m* Tipus de classificació nominal basat en el sexe, que distingeix masculí, femení i, en algunes llengües, neutre.

en gender

genèric *adj* Dit del sintagma nominal que fa referència a una classe sencera d'entitats, i no pas a individus concrets.

en generic

genitiu *m* Cas que indica el posseïdor, entre altres funcions. Per exemple, en llatí el genitiu de *urbs* 'ciutat' és *urbis* 'de la ciutat'.

en genitive

glossa *f* Mot que dóna la traducció d'un mot, o l'explicació d'un morfema d'una altra llengua.

en gloss

habitual *adj* Dit del tipus d'aspecte que expressa una acció que té lloc de forma regular. Exemple: *La Marta juga al bàdminton els diumenges.*

en habitual

il·latiu *m* Cas que, en algunes llengües, indica moviment cap a l'interior d'un lloc. Per exemple, en hongarès l'il·latiu de *ház* 'casa' és *házba*, com en la frase *bementek a házba* 'van entrar dins de la casa'.

en illative

imperatiu *m* Oració o forma verbal que expressa una petició o una ordre.

en imperative

imperfectiu *adj* Dit del tipus d'aspecte que descriu una situació en el seu procés de desenvolupament. Contrasta amb l'aspecte **perfectiu**.

en imperfective

indefinit *adj* Vegeu **definit**.

indicatiu *m* Mode verbal que representa una situació com a real. Contrasta amb el mode **subjuntiu**.

en indicative

inespecífic *adj* Vegeu **específic**.

inessiu *m* Cas que, en algunes llengües, indica fonamentalment situació en un lloc. Per exemple, en basc l'inessiu de *etxe* 'casa' és *etxean* 'en la casa'.

en inessive

infinitiu *m* Forma no personal del verb que té propietats nominals i que per tant pot usar-se en contextos sintàctics en què normalment apareix un substantiu.

Exemple: *M'agrada molt jugar a futbol amb els amics.*

en infinitive

infix *m* Afix que s'insereix dins de la base lèxica.

en infix

instrumental *m* Cas que, en algunes llengües, indica l'instrument o el mitjà amb què es fa l'acció descrita pel verb. Per exemple, en basc l'instrumental de *ile* 'pèl' és *ileaz* 'amb el pèl'.

en instrumental

intransitiu *adj* Dit del tipus de verb que no requereix objecte. Per extensió també s'aplica a una oració que no té objecte directe. Contrasta amb **transitiu**.

en intransitive

irrealis *adj* Dit d'un tipus de modalitat que expressa una situació possible, hipotètica o que encara no ha tingut lloc. Contrasta amb **realis**.

en irrealis

juxtaposició *f* Posició de dos elements de l'oració en seqüència, sense estar connectats per cap nexa. Exemple: *El carrer Balmes, un programa pilot*.

en juxtaposition

llengua acusativa *f* Vegeu **llengua nominativa**.

llengua agentiva *f* Tipus de llengua en què el subjecte de les clàusules intransitives rep marca diferent segon si és semànticament agent o pacient.

en agentive language

llengua aglutinant *f* Tipus de llengua en què els mots es poden analitzar fàcilment en morfemes que tenen una forma i un significat constant. Un exemple paradigmàtic d'aquest tipus de llengua és el turc. Contrasten amb les **llengües fusional**.

en agglutinative language

llengua aïllada *f* Llengua que no té cap relació genètica coneguda amb cap altra llengua del món, com ara el basc.

en isolate language

llengua aïllant *f* Tipus de llengua que no té morfemes flexius, com ara el xinès.

en isolating language

llengua ameríndia *f* Qualsevol llengua indígena d'Amèrica.

en amerindian language

llengua ergativa *f* Tipus de llengua en què el subjecte de les oracions transitives es marca amb un cas propi (l'ergatiu), mentre que el subjecte de les oracions intransitives i l'objecte es marquen amb el mateix cas (l'absolutiu).

en ergative language

llengua flexiva *f* Vegeu **llengua fusional**.

llengua fusional *f* Tipus de llengua en què no es dóna una divisió nítida entre les categories gramaticals dels morfemes, que molt sovint expressen simultàniament dos o més significats. Contrasta amb les **llengües aglutinants**.
en fusional language, inflectional language

llengua nominativa *f* Tipus de llengua en què el subjecte, tant dels verbs intransitius com dels verbs transitius, s'expressa gramaticalment de la mateixa manera, i contrasta així amb l'objecte. El català és un cas de llengua nominativa.

sin. **llengua acusativa**
en nominative language

llengua polisintètica *f* Tipus de llengua en què els mots tendeixen a ser morfològicament molt complexos, incloent-hi molts morfemes de significat conceptual.
en polysynthetic language

modalitat *f* Categoria semàntica de la predicació que expressa el judici del parlant sobre el grau de realitat d'un esdeveniment.
en modality

mode *m* Categoria verbal que expressa distincions de **modalitat**, com ara **indicatiu** i **subjuntiu**.
en mood

nombre *m* Categoria gramatical de **quantificació** que distingeix en els noms entre singular i plural, i en algunes llengües també **dual** i **paucal**.
en number

nominalització *f* Sintagma nominal derivat d'una predicació subjacent. Exemple: *Tots volien la intervenció de l'ajuntament*.
en nominalization

nominatiu *m* Cas que expressa normalment el subjecte de la clàusula.
en nominative

numeral *m* Classe lèxica que serveix per a expressar quantitats exactes d'elements: *cinc dits, vint preguntes*.
en numeral

objecte *m* Funció sintàctica bàsica, associada habitualment amb el pacient de la predicació.
sin. **objecte directe**
en object, direct object

objecte directe *m* Vegeu **objecte**.

objecte indirecte *m* Funció sintàctica que expressa normalment el rol semàntic de receptor o de beneficiari de l'acció del verb.

en indirect object

oblic *m* Sintagma nominal que no és ni el subjecte ni l'objecte de la clàusula.

en oblique

operador *m* Element abstracte de l'estructura de la predicació que representa una categoria semàntica que pot expressar-se gramaticalment. Exemples: el temps, l'aspecte, la polaritat.

en operator

ordre de constituents *m* Disposició relativa dels elements d'un sintagma o d'una clàusula.

en word order

ordre de mots *m* Vegeu **ordre de constituents**.

OV *m* Ordre objecte-verb.

pacient *m* Rol semàntic de l'argument que denota l'entitat sobre la qual incideix un esdeveniment. Per exemple, *el gerro* en la frase *La Maite va trencar el gerro*.

en patient

paper semàntic *m* Vegeu **rol semàntic**.

participi *m* Forma no personal del verb que té propietats d'adjectiu: *amat*, *vingut*.

en participle

partícula *f* Mot caracteritzat pel fet de ser morfològicament invariable. Tradicionalment, les partícules inclouen les preposicions i posposicions, les conjuncions i els adverbis.

en particle

passiva impersonal *f* Construcció passiva sense agent explícit. Per exemple, en anglès *All the books were sold* ('Es van vendre tots els llibres').

en impersonal passive

passiva reflexa *f* Construcció gramatical **passiva** en què el verb apareix en forma reflexiva, com ara *Aquest producte es va vendre molt bé*.

en reflexive passive

paucal *m* Categoria de nombre que designa una quantitat petita d'elements.

en paucal

perfectiu *adj* Dit del tipus d'aspecte que descriu una situació com a completada, sense referència explícita a la seva estructura temporal interna. Contrasta amb aspecte **imperfectiu**.

en perfective

persona *f* Categoria gramatical que serveix per a identificar els participants en una situació comunicativa: primera persona (el parlant), segona persona (l'oient) i tercera persona (els participants que no són ni el parlant ni l'oient).

en person

polaritat *f* Distinció entre oracions afirmatives i negatives en una determinada llengua.

en polarity

predicació *f* Equivalent semàntic d'una clàusula.

en predication

predicat *m* Element central d'una predicació que selecciona un grup d'arguments i que pot combinar-se amb adjunts. Habitualment el predicat és un verb, o un grup format per un verb auxiliar i un verb o un adjectiu. Exemples: *El caçador **aguaitava** la seva premsa, El parlament **va aprovar** el projecte de llei, En Jaume no **pot suportar** el soroll dels veïns, L'Alicia **està exultant**.*

en predicate

prefix *m* Afix, en morfologia, que precedeix l'arrel.

en prefix

preposició *f* Partícula que precedeix un constituent del qual marca la funció gramatical o semàntica.

en preposition

preposicional *adj* Dit d'una forma de cas que es troba en algunes llengües, que s'utilitza només combinada amb algunes preposicions. Per exemple, en rus la preposició *na* (на) es construeix amb cas preposicional (на концерте, *na kontserte* 'en el concert').

en prepositional

procés *m* Tipus d'esdeveniment que designa un canvi d'estat. Exemples: *caure, refredar-se*.

en process

progressiu *adj* Tipus d'aspecte que descriu un esdeveniment durant la seva realització. Exemple: *La Lisa s'està llegint totes les novel·les de Donna Leon*.

en progressive

pronom personal *m* Tipus de pronom que designa els participants en la situació comunicativa. Exemples: *jo, tu, nosaltres, ells*, etc.

en personal pronoun

pronom relatiu *m* Tipus de pronom que connecta una clàusula relativa amb el sintagma nominal de què forma part, com ara *la qual* en l'oració *El líder d'ERC ha configurat una executiva amb la qual se sent còmode*.

en relative pronoun

posposició *f* Partícula que, en algunes llengües, segueix un constituent del qual marca la funció gramatical o semàntica. Equivalent a una preposició en altres llengües.

en postposition

qualificació *f* Funció semàntica que serveix per a identificar el referent d'un nom fornint propietats rellevants d'aquell, amb la forma d'adjectius, complements nominals i clàusules relatives.

en qualification

quantificació *f* Funció semàntica que serveix per a restringir un nom indicant amb més o menys exactitud la quantitat d'elements que en constitueixen el referent. Es realitza per mitjà de la categoria de nombre, dels numerals i dels quantificadors, com ara *alguns, pocs, molts*, etc.

en quantification

realis *adj* Dit del tipus de modalitat que expressa una situació que està tenint lloc o que ja ha ocorregut. Contrasta amb **irrealis**.

en realis

referència *f* Relació entre una expressió lingüística i la realitat que designa.

en reference

referent *m* Entitat real o imaginària a la qual fa referència un sintagma nominal. Per exemple, el referent del sintagma nominal *el meu despatx* és l'oficina del parlant.

en referent

rol discursiu *m* Funció d'un constituent de la clàusula des del punt de vista del seu valor informatiu en el discurs. Se'n distingeixen de dos tipus: **tema** i **focus**.

rol semàntic *m* Funció semàntica d'un sintagma nominal dins la predicació.

en semantic role

sintagma nominal *m* Grup sintàctic constituït per un substantiu o un pronom, juntament amb els seus complements.

en noun phrase

sigla SN

sistema de diferenciació funcional *m* Conjunt de procediments gramaticals de què disposa una llengua per a distingir formalment les funcions de subjecte i d'objecte.

SN Vegeu **sintagma nominal**.

SOV *m* Ordre subjecte-verb-objecte.

subjuntiu *m* Mode verbal que representa una situació com a irreal o hipotètica. Contrasta amb el mode **indicatiu**.

en subjunctive

subordinació *f* Dependència entre dues clàusules, en què una, la clàusula subordinada, funciona com a constituent sintàctic de la clàusula principal o matriu. S'hi distingeixen tres tipus de clàusules subordinades: **completives**, **relatives** i **adverbials**.

en subordination

sufix *m* Afix, en morfologia, que segueix l'arrel.

en suffix

supleció *f* Expressió, en morfologia, d'una categoria gramatical per mitjà d'una arrel completament diferent. Per exemple, en anglès *went* ('va anar') enfront de *go* ('anar').

en suppletion

SVO *m* Ordre subjecte-verb-objecte.

tema *m* Element de l'oració que és més rellevant amb el context del discurs, i del qual s'aporta informació nova en la resta de la frase. Per exemple, en la frase *Aquest llibre no l'he llegit mai*, el tema és *aquest llibre*.

en topic

sin. **tòpic**

tipologia funcional *f* Teoria de classificació tipològica de les llengües que tracta d'identificar i explicar les diferents estratègies que fan servir les llengües per a expressar funcions semanticogramaticals com ara el nombre, el temps i la veu.

en functional typology

tipologia holística *f* Teoria de classificació tipològica de les llengües que cerca la identificació dels tipus generals en què cada llengua encaixaria en la seva totalitat.

en holistic typology

tòpic *m* Vegeu **tema**.

transitiu *adj* Dit del tipus de verb que requereix un objecte directe. Per extensió també es diu d'una clàusula que inclou un objecte directe, com ara *Joan ha perdut la cartera*. Contrasta amb **intransitiu**.

en transitive

universal *m* Propietat del llenguatge que és comuna a totes les llengües o a una majoria significativa.

en universal

valència *f* Nombre d'arguments que demana sintàcticament un verb. Per exemple, un verb intransitiu com ara *arribar* té una valència d'1 (requereix només un subjecte), mentre que un verb transitiu com *tancar* té una valència de 2 (pren un subjecte i un objecte).

en valency

verb auxiliar *m* Verb que serveix per a expressar categories gramaticals de la clàusula, com ara temps, aspecte i modalitat. Apareix sempre combinat amb un altre verb que és semànticament el predicat.

en auxiliary verb

verb modal *m* Verb auxiliar que denota un tipus de modalitat, com ara *poder*, *haver de* o *deure*.

en modal verb

veu *f* Tipus de construcció gramatical que expressa la relació entre els rols semàntics dels arguments de la predicació i les funcions gramaticals que hi poden acomplir. Per exemple, en la **veu activa** el subjecte és l'agent, mentre que en la **veu passiva** el subjecte és el pacient (vegeu *diàtesi*).

en voice

veu activa *f* Tipus de veu en què l'agent de la predicació s'expressa formalment com a subjecte, i el pacient com a objecte. Per exemple, *El gos* (agent/subjecte) *va trencar el coixí* (pacient/objecte).

en active

veu mitjana *f* Tipus de veu que centra la perspectiva en el pacient i suprimeix la referència a l'agent, i presenta la situació com un procés més que com una acció. Per exemple, *L'ordinador* (pacient) *es va trencar ahir*.

en middle voice

veu passiva *f* Tipus de veu en què la situació està descrita des de la perspectiva del pacient, que adopta la funció de subjecte, i l'agent s'expressa com a adjunt, o s'omet. Per exemple, *La notícia* (pacient/subjecte) *ha sigut confirmada per la família* (agent/adjunt).

en passive

VO *m* Ordre verb-objecte.

volitiu *adj* Mode verbal d'algunes llengües, entre les quals el japonès, que expressa la intenció del parlant.

en volitive

WALS Vegeu **Word Atlas of Linguistic Structures**.

Word Atlas of Linguistic Structures *m* Base de dades d'estructures lingüístiques, amb accés en línia (<http://www.wals.info/>). Publicat com a llibre el 2008, en edició de Martin Haspelmath, Matthew S. Dryer, David Gil i Bernard Comrie.

sigla **WALS**

Llengües esmentades en el text

Llengua	Família lingüística	Territori	Font de les dades
Àkan	Nigerocongolea	Ghana	Berry i Aidoo (1975)
Albanès	Indoeuropea	Albània	Newmark i altres (1982)
Alemanys	Indoeuropea: germànica	Alemanya, Àustria, Suïssa	Donaldson (2006), Fagan (2009), Fox (2005), Haider (2010)
Amhàric	Semítica	Etiòpia	Leslau (1969)
Anglès	Indoeuropea: germànica	Regne Unit, EUA, Canadà, Austràlia, Nova Zelanda, Irlanda	
Àrab	Semítica	Aràbia, Nord d'Àfrica, Pròxim Orient	Abu-Chacra (2007), Brustad (2000), Ryding (2005)
Armeni	Indoeuropea	Armènia	Dum-Tragut (2009)
Assamès	Indoeuropea: indoària	Assam (Índia)	Masica (1993)
Autu	Papua	Papua Nova Guinea	Elliott (2000)
Àvar	Caucàsica	Daguestan (Rússia)	Tchekhoff (1979)
Àzeri	Turquesa	Azerbaidjan	Householder i Lofti (1965)
Baiso	Cuixítica	Eritrea	Corbett i Hayward (1987)
Bamana (bambara)	Mandé	Mali	Bird (1968), Bird i altres (1977)
Bandjalang	Australiana: pama-nyungana	Austràlia	Crowley (1978)
Basc	Aïllada	País Basc (Espanya, França)	De Rijk (2008), Patrick i Zubiri (2002)
Bemba	Bantu	Zàmbia	Givón (1972)
Bengalí	Indoeuropea: indoària	Bangla Desh, Bengala (Índia)	Masica (1993), Ray i altres (1966)
Blackfoot	Algonquina	EUA, Canadà	Frantz (1991)
Búlgar	Indoeuropea: eslava	Bulgària	Antova i altres (2002)
Chichewa	Bantu	Malawi, Zàmbia	Watkins (1937), Nurse (2003)
Chickasaw	Muskogean	EUA	Munro i Gordon (1982)
Cocama	Tupí-guaraní	Perú, Brasil	Vallejos (2010)
Danès	Indoeuropea: germànica	Dinamarca	Allan i altres (2000)
Desano	Tucana	Colòmbia	Alemán i altres (2000)
Djaru	Australiana: pama-nyungana	Austràlia	Tsunoda (1981)
Dyirbal	Australiana: pama-nyungana	Austràlia	Dixon (1972), Lakoff (1987)
Ewé	Nigerocongolea: kwa	Ghana, Togo	Fiagã (1976), Warburton i altres (1968)
Fijjà	Austronèsica	Fiji	Dixon (1988)
Finès	Uràlica: finoúgrica	Finlàndia	Karlsson (1999)
Francès	Indoeuropea: romànica	França, Bèlgica, Suïssa, Quebec (Canadà)	Fagyal i altres (2006), Guiraud (1962), Rowlett (2007)
Futuna-aniwa	Austronèsica	Vanuatu	Dougherty (1983)
Gal·lès	Indoeuropea: cèltica	Gal·les (Regne Unit)	Borsley i altres (2007), King (2005), Williams (1980)

Llengua	Família lingüística	Territori	Font de les dades
Gascó	Indoeuropea: romànica	Sud de França, Vall d'Aran (Catalunya)	Pusch (2000)
Georgià	Caucàsica	Geòrgia	Aronson (1982), Harris (2009)
Grec	Indoeuropea	Grècia	Holton i altres (2004)
Grenlandès	Esquimoaleutiana	Grenlàndia	Fortescue (1984)
Guaraní	Tupí-guaraní	Paraguai	Gregores i Suárez (1967)
Hausa	Txadià	Nigèria, Níger	Kraft i Kirk-Greene (1973), Smirnova (1982)
Hawaià	Austronèsica	Hawaii (EUA)	Elbert i Pukui (2001)
Hebreu	Semítica	Israel	Berman (1978)
Hindi	Indoeuropea: indoària	Índia	Agnihotri (2007), Kachru (1966)
Hongarès	Uràlica: finoúgrica	Hongria, Transsilvània (Romania)	Kiss (2002), Rounds (2001), Szende i Kassai (2007)
Hualapai	Iuma-cochimi	Arizona (EUA)	Watohomigie i altres (1982)
Ilocano	Austronèsica	Filipines	Rubino (1997)
Indonesi	Austronèsica	Indonèsia	Sneddon (1996)
Ioruba	Nigerocongolesa	Nigèria, Benín, Togo	Bamgbose (1966), Lawal (1987)
Irlandès	Indoeuropea: cèltica	Irlanda	Doyle (2001), McGonagle (1995)
Islandès	Indoeuropea: germànica	Islàndia	Thráinsson (2007)
Japonès	Aïllada	Japó	Kaiser i altres (2001), Kuno (1978)
Kaqchikel	Maia	Guatemala	Brown i altres (2006)
Khmer (cambotjà)	Monkhmer	Cambotja	Huffman (1967)
Kinyaruanda	Bantu	Rwanda	Givón i Kimenyi (1974)
Kirguís	Turquesa	Kirguizistan, Xinjiang (Xina)	Kara (2003)
Komi	Uràlica: pèrmica	Nord de Rússia	Hausenberg (1998)
Lakota	Sioux	EUA	Ingham (2003), Van Valin (1977)
Llatí	Indoeuropea	† Sud d'Europa	Ernout i Thomas (1964)
Madurès	Austronèsica	Madura (Indonèsia)	Davies (2010)
Maia yucatec	Maia	Yucatán (Mèxic)	Raga (1995)
Makah	Wakash	† EUA	Jacobsen (1986)
Malai	Austronèsica	Malàisia	Othman i Atmosumarto (1995)
Malaiàlam	Dravídica	Sud de l'Índia	Mohanan (1982)
Maori	Austronèsica	Nova Zelanda	Harlow (1996)
Maputxe	Aïllada	Xile	Hernández Sallés i altres (2006)
Maricopa	Iuma-cochimi	Arizona (EUA)	Gordon (1986)
Mon	Monkhmer	Birmània, Tailàndia	Jenny (2001)
Muna	Austronèsica	Illes Cèlebes (Indonèsia)	Van der Berg (1989)
Nàhuatl (nahua)	Utoastecano	Mèxic	Sullivan (1976)
Navaho	Atapascana	EUA	McDonough (2002), Young i Morgan (1972)
Neerlandès	Indoeuropea: germànica	Holanda, Bèlgica	Donaldson (1981), Shetter i Ham (2007)
Nepalès	Indoeuropea: indoària	Nepal	Rogers (1991)

Llengua	Família lingüística	Territori	Font de les dades
Paixtu	Indoeuropea: indoitàrica	Afganistan	Tegey i Robson (1996)
Pomo oriental	Pomo	Califòrnia (EUA)	MacLendon (1978)
Quítxua	Quítxua	Perú, Bolívia, Equador	Weber (1989)
Persa (farsi)	Indoeuropea: indoitàrica	Iran	Ganjavi (2007), Yarmohammadi (1981)
Romanès	Indoeuropea: romànica	Romania, Moldàvia	Gönczöl Davies (2007), Lamuela (2005)
Rotokas	Papua	Bougainville (Papua Nova Guinea)	Firchow (1974)
Rus	Indoeuropea: eslava	Rússia i països de l'antiga URSS	Timberlake (2004), Veyrenc (1968), Wade (2111)
Sami (lapó)	Uràlica	Lapònia (Noruega, Suècia, Finlàndia, Rússia)	Sammalahti (1998)
Serer	Nigerocongolea	Senegal i Gàmbia	Creissels (2006)
Singalès	Indoeuropea: indoitàrica	Sri Lanka	Henadeerage (2002)
Songhay (zarma)	Nilosahariana	Níger	Hanafiou (2007)
Suahili	Bantu	Tanzània, Kenya	Thompson i Schleicher (2001)
Suec	Indoeuropea: germànica	Suècia, Finlàndia	Granberry (1991), Holmes i Hinchliffe (2008)
Supyire	Nigerocongolea: gur	Mali	Carlson (1994)
Tagàlog (tagal)	Austronèsica	Filipines	Gràcia (2005), Schachter i Otones (1972), Kroeger (1993)
Tai	Tai-kadai	Tailàndia	Smyth (2002)
Tariana	Arahuaca	Nord del Brasil	Aikhenvald (2005)
Tlingit	Na-dené	Canadà, Alaska (EUA)	Crippen (2008)
Turc	Turquesa	Turquia	Göksel i Kerslake (2005), Lewis (2001)
Turkana	Nilosahariana	Kenya	Barton (1921), Dimmendaal (1983)
Uigur	Turquesa	Xinjiang (Xina)	Engesæth i altres (2009)
Ute	Utoasteca	EUA	Givón (2011)
Warlpiri	Australiana: pama-nyungana	Austràlia	Nash (1980)
Xeiene	Algonquina	EUA	Leman (1980)
Xinès mandarí	Sinotibetana	Xina, Taiwan	Gràcia (2001), Huang i altres (2009), Li i Thompson (1981)
Yaqui	Utoasteca	Mèxic, EUA	Lindenfeld (1973)
Yup'ik	Esquimoaleutiana	Sibèria Oriental (Rússia), Alaska (EUA)	De Reuse (2005), Jacobson (1995)

Referències bibliogràfiques

Abu-Chacra, Faruk (2007). *Arabic: An Essential Grammar*. Routledge.

Agnihotri, Rama Kant (2007). *Hindi: An Essential Grammar*. Routledge.

Aikhenvald, Alexandra (2005). *Evidentiality*. Oxford University Press.

Alemán, Tulio; López, Reinaldo; Miller, Marion (2000). *Wirã ya, Peamasa ya wererituri. Diccionario bilingüe Desano-Español*. Santa Fe de Bogotá: Editorial Alberto Lleras Camargo.

Allan, Robin; Holmes, Philip; Nielson, Tom L. (2000). *Danish: An Essential Grammar*. Routledge.

Antova, Evgenia; Boytchinova, Ekaterina; Benatova, Poly (2002). *A Short Grammar of Bulgarian for English Speaking Learners* (2a. edició). Sofia: ABM Komers.

Aronson, Howard I. (1982). *Georgian Grammar. A Reading Grammar*. Slavica, Indiana University.

Bamgbose, Ayọ (1966). *A grammar of Yoruba*. Cambridge University Press.

Barton, Juxon (1921). "Turkana Grammatical Notes and Vocabulary". *Bulletin of the School of Oriental Studies* (vol 2, núm. 1, pàg. 43-73).

Berg, René van der (1989). *A grammar of the Muna language*. Foris.

Berman, Ruth Aronson (1978). *Modern Hebrew Structure*. Tel-Aviv: University Publishing Projects.

Berry, Jack; Aidoo, Agnes Akosua (1975). *An Introduction to Akan*. Evanston, Illinois: Northwestern University.

Bird, Charles (1968). "Relative clauses in Bambara". *Journal of West African Languages* (vol. 5, núm. 1, pàg. 35-47).

Bird, Charles; Hutchison, John; Kante, Mamadou (1977). *An Ka Bamanankan Kalan: Beginning Bambara*. Indiana University Linguistics Club.

Borsley, Robert D.; Tallerman, Maggie; Willis, David (2007). *The Syntax of Welsh*. Cambridge University Press.

- Brown, R. McKenna; Maxwell, Judith M.; Little, Walter E.** (2006). *Introduction to Kaqchikel Maya Language*. University of Texas Press.
- Brustad, Kristen** (2000). *The syntax of spoken Arabic: a comparative study of Moroccan, Egyptian, Syrian, and Kuwaiti dialects*. Georgetown University Press.
- Carlson, Robert** (1994). *A Grammar of Supyire*. Mouton de Gruyter.
- Corbett, Greville G.; Hayward, Richard J.** (1987). "Gender and number in Bayso". *Lingua* (vol. 1-2, núm. 73, pàg. 1-28).
- Creissels, Denis** (2006). *Syntaxe Générale, Une introduction typologique*. París: Hermes.
- Crippen, James** (2008). *Notes on Tlingit Grammar*. University of Hawaii at Mānoa, Department of Linguistics.
- Crowley, Terry** (1978). *The Middle Clarence Dialects of Bandjalarang*. Canberra: Australian Institute of Aboriginal Studies.
- Davies, William** (2010). *A Grammar of Madurese*. De Gruyter Mouton.
- Dimmendaal, Gerrit J.** (1983). *The Turkana Language*. Foris.
- Dixon, R. M. W.** (1972). *The Dyirbal Language of North Queensland*. Cambridge University Press.
- Dixon, R. M. W.** (1988). *A Grammar of Boumaa Fijian*. University of Chicago Press.
- Donaldson, Bruce** (1981). *Dutch Reference Grammar*. La Haia: Martinus Nijhoff.
- Donaldson, Bruce** (2006). *German: An Essential Grammar*. Routledge.
- Dougherty, Janet** (1983). *West Futuna Aniwa: An Introduction to a Polynesian Outlier Language*. University of California Press.
- Doyle, Aidan** (2001). *Irish*. LINCOM Europa.
- Dum-Tragut, Jasmine** (2009). *Armenian*. John Benjamins.
- Elbert, Samuel; Pukui, Mary** (2001). *Hawaiian Grammar*. University of Hawaii Press.
- Elliott, J. R.** (2000). "Realis and Irrealis: Forms and Concepts of the Grammaticalization of Reality". *Linguistic Typology* (núm. 4, pàg. 55-90).

Engesæth, Tarjei; Yakup, Mahire; Dwyer, Arienne (2009). *Greetings from the Teklimakan: A Handbook of Modern Uyghur* (vol. 1). University of Kansas.

Ernout, Alfred; Thomas, François (1964). *Syntaxe latine* (2a. edició). Klincksieck.

Fagan, Sarah M. B. (2009). *German: A Linguistic Introduction*. Cambridge University Press.

Fagyal, Zsuzsanna; Kibbee, Douglas; Jenkins, Fred (2006). *French: A Linguistic Introduction*. Cambridge University Press.

Fiagã, Kwasi (1976). *Grammaire Eve*. Lomé: Institut National de la Recherche Scientifique.

Firchow, Irwin (1974). *Rotokas grammar*. Manuscrit. SIL.

Fortescue, Michael (1984). *West Greenlandic*. Londres: Croom Helm.

Fox, Anthony (2005). *The Structure of German* (2a. edició). Oxford University Press.

Frantz, Donald (1991). *Blackfoot Grammar*. University of Toronto Press.

Ganjavi, Shadi (2007). *Direct objects in Persian*. Tesi doctoral. University of Southern California.

Givón, Talmy (1972). "Studies in ChiBemba and Bantu grammar". *Studies in African Linguistics* (vol. 3, supl. 3).

Givón, Talmy (2011). *Ute Reference Grammar* (2a. edició). John Benjamins.

Givón, Talmy; Kimenyi, Alexandre (1974). "Truth, belief and doubt in Kinyarwanda". *Studies in African Linguistics* (supl. 5, pàg. 95-114).

Göksel, Asli; Kerslake, Celia (2005). *Turkish: A Comprehensive Grammar*. Routledge.

Gönczöl Davies, Ramona (2007). *Romanian: An Essential Grammar*. Routledge.

Gordon, Lynn (1986). *Maricopa Morphology and Syntax*. University of California Press.

Gràcia, Lluïsa (2001). *El xinès: estudi comparatiu entre la gramàtica del català i la del xinès*. Generalitat de Catalunya.

Gràcia, Lluïsa (2005). *El tagal: estudi comparatiu entre la gramàtica del català i la del tagal*. Generalitat de Catalunya.

Granberry, Julian (1991). *Essential Swedish Grammar*. Nova York: Dover Publications.

Gregores, Emma; Suárez, Jorge A. (1967). *A description of colloquial Guaraní*. *Janua Linguarum. Series Practica*, XXVII. La Haia: Mouton.

Guiraud, Pierre (1962). *La Syntaxe du français*. Presses Universitaires de France.

Haider, Hubert (2010). *The Syntax of German*. Cambridge University Press.

Hanafiou, Hamidou (2007). *Grammaire comparée français/soṅay-zarma*. Institut de Recherches en Sciences Humaines / Université Abdou Moumouni de Niamey.

Harlow, Ray (1996). *Maori*. LINCOM Europa.

Harris, Alice C. (2009). *Georgian Syntax. A Study in Relational Grammar*. Cambridge University Press.

Hausenberg, Anu-Reet (1998). "Komi". A: D. Abondolo (ed.). *The Uralic Languages* (pàg. 305-326). Routledge.

Henadeerage, Deepthi K. (2002). *Topics in Sinhala Syntax*. Tesi doctoral. Australian National University.

Hernández Sallés, Arturo; Ramos Pizarro, Nelly; Henschlaf, Rosa (2006). *Gramática básica de la lengua Mapuche*. Corporación Nacional de Desarrollo Indígena / Universidad de Temuco.

Holmes, Philip; Hinchliffe, Ian (2008). *Swedish: An Essential Grammar* (2a. edició). Routledge.

Holton, David; Mackridge, Peter; Philippaki-Warbuton, Irene (2004). *Greek: An Essential Grammar of the Modern Language*. Routledge.

Householder, Fred W.; Lofti, Mansour (1965). *Basic Course in Azerbaijani*. Bloomington: Indiana University.

Huang, James; Li, Audrey; Li, Yafei (2009). *The Syntax of Chinese*. Cambridge University Press.

Huffman, Franklin E. (1967). *An Outline of Cambodian Grammar*. Tesi doctoral. Cornell University.

Ingham, Bruce (2003). *Lakota*. LINCOM Europa.

Jacobsen, William H. (1986). "The heterogeneity of evidentials in Makah". A: W. L. Chafe; J. Nichols (eds.). *Evidentiality: The linguistic coding of epistemology* (pàg. 3-28). Norwood New Jersey: Ablex.

Jacobson, Steven (1995). *A Practical Grammar of the Central Alaskan Yup'ik Eskimo Language*. University of Alaska Fairbanks.

Jenny, Mathias (2001). *A Short Introduction to the Mon Language*. Mon Culture and Literature Survival Project (MCL).

Kachru, Yamuna (1966). *An Introduction to Hindi Syntax*. University of Illinois at Urbana, Department of Linguistics.

Kaiser, Stefan i altres (2001). *Japanese: A Comprehensive Grammar*. Routledge.

Kara, Dávid S. (2003). *Kyrgyz*. LINCOM Europa.

Karlsson, Fred (1999). *Finnish: An Essential Grammar*. Routledge.

King, Gareth (2005). *Modern Welsh: A Comprehensive Grammar* (2a. edició). Routledge.

Kiss, Katalin É. (2002). *The Syntax of Hungarian*. Cambridge University Press.

Kraft, Charles; Kirk-Greene, A. H. M. (1973). *Teach Yourself Hausa*. Londres: Hodder & Stoughton.

Kroeger, Paul (1993). *Phrase Structure and Grammatical Relations in Tagalog*. Center for the Study of Language and Information / Stanford University.

Kuno (1978). "Japanese: A Characteristic OV Language". A: W. P. Lehmann (ed.). *Syntactic Typology: Studies in the Phenomenology of Language* (pàg. 57-138). University of Texas Press.

Lakoff, George (1987). *Women, Fire, and Dangerous Things*. University Of Chicago Press.

Lamucla, Xavier (2005). *El romanès. Estudi comparatiu entre la gramàtica del català i la del romanès*. Generalitat de Catalunya.

Leman, Wayne (1980). *A Reference Grammar of the Cheyenne Language*. University of Colorado Press.

Leslau, Wolf (1969). *An Amharic Reference Grammar*. Los Angeles: University of California, Department of Near Eastern and African Languages.

- Lewis, Geoffrey** (2001). *Turkish Grammar* (2a. edició). Oxford University Press.
- Li, Charles; Thompson, Sandra A.** (1981). *Mandarin Chinese: A Functional Reference Grammar*. University of California Press.
- Lindenfeld, Jacqueline** (1973). *Yaqui syntax*. University of California Press.
- Masica, Colin P.** (1993). *The Indo-Aryan Languages*. Cambridge University Press.
- McDonough, Joyce** (2002). "The Prosody of Interrogative and Focus Constructions in Navajo". A: A. Carnie; H. Harley (eds.). *Formal Approaches to Functional Phenomena* (pàg. 191-206). John Benjamins.
- McGonagle, Noel** (1995). *Irish grammar. A basic handbook*. Nova York: Hippocrene Books.
- McLendon, Sally** (1978). "Ergativity, Case, and Transitivity in Eastern Pomo". *International Journal of American Linguistics* (núm. 44, pàg. 1-9).
- Mohanan, K. P.** (1982). "Grammatical relations and clause structure in Malayalam". A: J. Bresnan (ed.). *The Mental Representation of Grammmatical relations* (pàg. 504-589). The MIT Press.
- Munro, Pamela; Gordon, Lynn** (1982). "Syntactic Relations in Western Muskogean: A Typological Perspective". *Language* (vol. 1, núm. 58, pàg. 81-115).
- Nash, David** (1980). *Topics in Warlpiri grammar*. Tesi doctoral. Massachusetts Institute of Technology.
- Newmark, Leonard; Hubbard, Philip; Prifti, Peter** (1982). *Standard Albanian. A reference grammar for students*. Stanford University Press.
- Nurse, Derek** (2003). "Aspect and Tense in Bantu Languages". A: D. Nurse; G. Phillipson (eds.). *The Bantu Languages* (pàg. 90-102). Routledge.
- Othman, Zaharah; Atmosumarto, Sutanto** (1995). *Colloquial Malay*. Routledge.
- Patrick, Jon D.; Zubiri Ibarrodo, Ilari** (2002). *A Student Grammar of Euskara*. LINCOM Europa.
- Pusch, Claus D.** (2000). "The attitudinal meaning of preverbal markers in Gascon: Insights from the analysis of literary and spoken language data". A: G. Andersen; T. Fretheim (eds.). *Pragmatic Markers and Propositional Attitude* (pàg. 189-206). John Benjamins.
- Raga, Francisco** (1995). *Introducción a la lengua y cultura mayas (maya yucateco)*. Universitat de València.

Ray, Punya S. i altres (1966). *A Reference Grammar of Bengali*. University of Chicago.

Reuse, W. J. de (2005). "Polysynthetic Language: Central Siberian Yupik". A: K. Brown (ed.). *Encyclopedia of Language and Linguistics* (pàg. 745-748). Elsevier.

Rijk, Rudolf P. C. de (2008). *Standard Basque: a progressive grammar*. The MIT Press.

Rogers, G. G. (1991). *Colloquial Nepali*. Nova Delhi: Asian Educational Services.

Rounds, Carol (2001). *Hungarian: An Essential Grammar*. Routledge.

Rowlett, Paul (2007). *The Syntax of French*. Cambridge University Press.

Rubino, Carl (1997). *A Reference Grammar of Ilocano*. Tesi doctoral. Santa Barbara: University of California.

Ryding, Karin C. (2005). *A Reference Grammar of Modern Standard Arabic*. Cambridge University Press.

Sammallahti, Pekka (1998). "Saamic". A: D. Abondolo (ed.). *The Uralic Languages* (pàg. 43-95). Routledge.

Schachter, Paul; Otones, Fe (1972). *Tagalog Reference Grammar*. University of California Press.

Shetter, William Z.; Ham, Esther (2007). *Dutch: An Essential Grammar* (9a. edició). Routledge.

Smirnova, M. A. (1982). *The Hausa language: A descriptive grammar*. Routledge.

Smyth, David (2002). *Thai: An Essential Grammar*. Routledge.

Sneddon, James N. (1996). *Indonesian: A Comprehensive Grammar*. Routledge.

Sullivan, Thelma (1976). *Compendio de la gramática nahuatl*. Universidad Nacional Autónoma de México.

Szende, Thomas; Kassai, Georges (2007). *Grammaire Fondamentale du Hongrois*. París: L'Asiathèque.

Tchekhoff, Claude (1979). *La construction ergative en avar et en tongien*. Klincksieck.

Tegey, Habibullah; Robson, Barbara (1996). *A reference grammar of Pashto*. Washington DC: Center for Applied Linguistics.

Thompson, Katrina; Schleicher, Antonia F. (2001). *Swahili Learners' Reference Grammar*. NALRC Press.

Thráinsson, Höskuldur (2007). *The Syntax of Icelandic*. Cambridge University Press.

Timberlake, Alan (2004). *A Reference Grammar of Russian*. Cambridge University Press.

Tsunoda, Tasaku (1981). *The Djaru language of Kimberley, Western Australia*. Australian National University, Department of Linguistics.

Vallejos, Rosa (2010). *A Grammar of Kokama-Kokamilla*. Tesi doctoral. University of Oregon.

Valin, Robert D. van (1977). *Aspects of Lakhota Syntax*. Tesi doctoral. University of California Berkeley.

Veyrenc, Charles-J. (1968). *Grammaire du russe*. Presses Universitaires de France.

Wade, Terence (2011). *A Comprehensive Russian Grammar* (3a. edició). Wiley-Blackwell.

Warburton, Irene; Ikpotufei, Prosper; Glover, Roland (1968). *Ewe Basic Course*. Bloomington: Indiana University.

Watkins, Mark H. (1937). *A Grammar of Chichewa*. Tesi doctoral. *Language Dissertation* (núm. 24).

Watohomigie, Lucille; Bender, Jorigine; Yamamoto, Akira (1982). *Hualapai Reference Grammar*. Los Angeles: University of California.

Weber, David (1989). *A grammar of Huallaga (Huánuco) Quechua*. University of California. [Trad. cast.: *Una gramática del quechua del Huallaga (Huánuco)*. Perú: Ministerio de Educación, 1996].

Williams, Stephen J. (1980). *A Welsh Grammar*. University of Wales Press.

Yarmohammadi, Lotfolah (1981). *A Contrastive Analysis of Persian and English (Grammar, Vocabulary and Phonology)*. Teheran: Payame Noor University.

Young, Robert; Morgan, William (1972). *The Navajo Language*. United States Indian Service, Education Division.